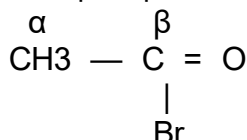

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ:	ΧΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	28/3/2026

ΘΕΜΑ Α

A1 Στην παρακάτω ένωση, οι αριθμοί οξειδωσης των ατόμων άνθρακα α και β είναι αντίστοιχα:

- α) -3, +3
β) +3, -3
γ) -3, -3
δ) +3, +2

Μοναδες 5

A2. Όταν υδατικό διάλυμα ασθενούς ηλεκτρολύτη αραιώνεται με νερό, σε θερμοκρασία 25 °C

- α. το pH του διαλύματος πάντοτε μειώνεται.
β. η συγκέντρωση του ηλεκτρολύτη στο διάλυμα αυξάνεται.
γ. η σταθερά ιοντισμού του ηλεκτρολύτη μειώνεται.
δ. ο βαθμός ιοντισμού του ασθενούς ηλεκτρολύτη αυξάνεται.

Μοναδες 5

A3. Υδατικό διάλυμα άλατος $\text{CH}_3\text{NH}_3\text{A}$ έχει $\text{pH} = 8$ στους 25 °C. Από τα παρακάτω ισχύει ότι:

- α) $K_b(\text{CH}_3\text{NH}_2) > K_a(\text{HA})$
β) $K_b(\text{CH}_3\text{NH}_2) < K_a(\text{HA})$
γ) Η CH_3NH_2 είναι ισχυρή βάση
δ) Το HA είναι ισχυρό οξύ

A4. Το NO_2 είναι ένα ενδιάμεσο προϊόν στη βιομηχανική σύνθεση του νιτρικού οξέος. Έχει χρώμα κόκκινο-καφετί, είναι τοξικός αέριος ρύπος με χαρακτηριστική οξεία οσμή. Σε κλειστό δοχείο έχει αποκατασταθεί η ισορροπία: $2\text{NO}_2(\text{g}) \rightleftharpoons \text{N}_2\text{O}_4(\text{g})$ Αν διπλασιάσουμε τον όγκο του δοχείου σε σταθερή θερμοκρασία:

- α. Η $[\text{NO}_2]$ αυξάνεται και η $[\text{N}_2\text{O}_4]$ ελαττώνεται.
β. Η $[\text{NO}_2]$ και η $[\text{N}_2\text{O}_4]$ αυξάνεται.
γ. Η $[\text{NO}_2]$ ελαττώνεται και η $[\text{N}_2\text{O}_4]$ αυξάνεται.
δ. Η $[\text{NO}_2]$ και η $[\text{N}_2\text{O}_4]$ μειώνεται.

Μοναδες 5

A5. Για την ισορροπία $\text{H}_2\text{O}(\text{g}) \rightleftharpoons \text{H}_2(\text{g}) + 1/2 \text{O}_2(\text{g})$ στους 20 °C ισχύει $K_c = 2$. Για την ισορροπία $2\text{H}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ στους 20 °C θα ισχύει:

- α. $K_c = 0,25$.
β. $K_c = 4$.
γ. $K_c = 0,5$.
δ. $K_c = 2$.

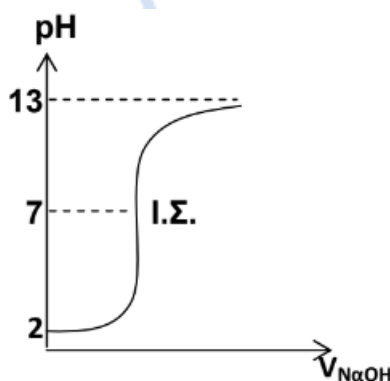
Μοναδες 5

ΘΕΜΑ Β**B1.** Διαθέτουμε τα ακόλουθα υδατικά διαλύματα Δ_1 : NH_3 0,1M – NaOH 0,1M και Δ_2 : NH_3 0,01M – NaOH 0,1M

Αν βρίσκονται στην ίδια θερμοκρασία και για αυτά εφαρμόζονται οι γνωστές προσεγγίσεις, ποια είναι η σχέση που συνδέει τους βαθμούς ιοντισμού της NH_3 στα Δ_1 και Δ_2 :

Α) $\alpha_1 < \alpha_2$ Β) $\alpha_1 = \alpha_2$ Γ) $\alpha_1 > \alpha_2$ **ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΤΕ ΠΛΗΡΩΣ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΑΣ****Μονάδες 2+5=7****B2.** Να ισοσταθμίσετε τις παρακάτω χημικές εξισώσεις:

- $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7 + \text{CO} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{K}_2\text{SO}_4 + \text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$
- $\text{Na} + \text{HNO}_3 \rightarrow \text{NaNO}_3 + \text{NO} + \text{H}_2\text{O}$
- $\text{Fe} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O}$
- $\text{P} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{H}_3\text{PO}_4 + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O}$

Μονάδες 4**B3.** Δίνεται η καμπύλη ογκομέτρησης υδατικού διαλύματος HNO_3 με υδατικό διάλυμα NaOH (πρότυπο διάλυμα) σε σταθερή θερμοκρασία 25°C ($K_w = 10^{-14}$)

Αν η ίδια ογκομέτρηση πραγματοποιηθεί σε θερμοκρασία 35°C να αποδείξετε πως θα μεταβληθούν οι τιμές (αύξηση, μείωση, σταθερή)

α) $\text{pH}=2$ β) $\text{pH}=7$

στο παραπάνω διάγραμμα.

Μονάδες 3+3=6

B4. α) Δίνεται η σειρά αύξησης του $-I$ επαγωγικού φαινομένου για ορισμένους υποκαταστάτες:

OH- < I- < Br- < Cl- < F- και η σειρά αύξησης του $+I$ επαγωγικού: **H- < CH₃- < CH₃CH₂-**
Να κατατάξετε τα οξέα CH₂FCOOH, CH₂(OH)COOH, CH₃CH₂COOH, CH₃COOH κατά αυξανόμενη ισχύ με βάση τη μοριακή τους δομή.

β) Να κάνετε την αντιστοίχιση στον παρακάτω πίνακα αιτιολογώντας την απάντησή σας.

Υδατικό διάλυμα	pH (25°C)
HClO συγκέντρωσης 0,1 M	6
HBrO συγκέντρωσης 0,1 M	3
HIO συγκέντρωσης 0,1 M	3,5

Δίνεται $_{17}\text{Cl}$, $_{35}\text{Br}$, $_{53}\text{I}$

Μονάδες 4+4

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ένα κράμα μάζας 25,7g αποτελείται από Zn και ένα άλλο μέταλλο M. Το κράμα διαλύεται σε πυκνό-θερμό διάλυμα H₂SO₄ οπότε πραγματοποιούνται οι παρακάτω (μη ισοσταθμισμένες χημικές αντιδράσεις)

Ο όγκος του SO₂ που εκλύεται είναι 8,96L σε S.T.P

Όταν το ίδιο κράμα διαλυθεί σε διάλυμα HCl τότε ελευθερώνονται 4,48L H₂ σε S.T.P

α) Να ισοσταθμίσετε τις εξισώσεις (I) και (II)

β) Να υπολογίσετε την σύσταση του μίγματος σε g

γ) Να υπολογίσετε τον Αριθμό οξειδωσης x του μετάλλου M

Δίνονται Ar: Zn=65 M:63,5 και σειρά αναγωγικής ισχύος (δραστικότητας) Zn, H, M

Μονάδες 2+3+2=7

Γ2. Υδατικό διάλυμα NH_3 (Δ_1) έχει $[\text{OH}^-] = 2 \cdot 10^{-3} \text{ M}$.

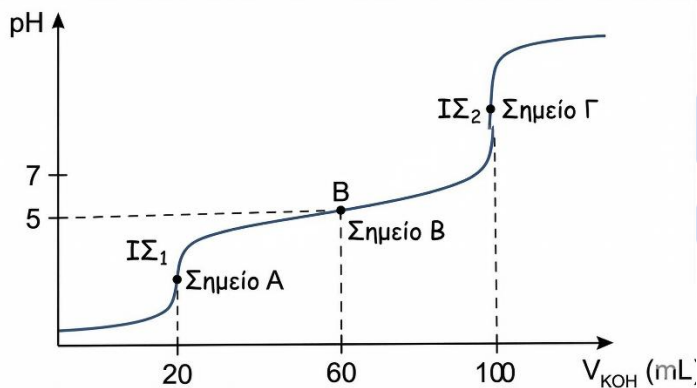
- α) Ποιος είναι ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 στο διάλυμα Δ_1 ;
 β) 100 mL του διαλύματος Δ_1 αναμειγνύονται με 100 mL υδατικού διαλύματος Δ_2 NaOH συγκέντρωσης 0,2 M, οπότε προκύπτει διάλυμα Δ_3 . Να υπολογίσετε το pH του διαλύματος Δ_3 και το βαθμό ιοντισμού της NH_3 στο διάλυμα Δ_3 .
 γ) Στο διάλυμα Δ_3 διαλύονται 0,06 mol αέριου HNO_3 και το διάλυμα αραιώνεται με νερό σε τελικό όγκο 400 mL, οπότε προκύπτει διάλυμα Δ_4 . Να υπολογίσετε το pH του διαλύματος Δ_4 και τις συγκεντρώσεις όλων των ιόντων που υπάρχουν σε αυτό.

Δίνονται: όλα τα διαλύματα έχουν $\theta=25^\circ \text{ C}$, για την $K_b \text{ NH}_3 = 10^{-5}$, $K_w = 10^{-14}$.

Μονάδες 2+2+4=8

Γ3. Υδατικό διάλυμα Δ_1 περιέχει HCl με συγκέντρωση C_1 και το οξύ HB με συγκέντρωση C_2 . Στο επόμενο διάγραμμα δίνεται η καμπύλη ογκομέτρησης 100 mL διαλύματος Δ_1 με πρότυπο υδατικό διάλυμα KOH συγκέντρωσης 0,5 M.

- α) Να εξηγήσετε γιατί η καμπύλη ογκομέτρησης έχει δύο ισοδύναμα σημεία.
 β) Το οξύ HB είναι ισχυρό ή ασθενές;
 γ) Να βρείτε τις συγκεντρώσεις C_1 και C_2 .
 δ) Να βρεθεί η σταθερά ιοντισμού K_a του οξέος HB .

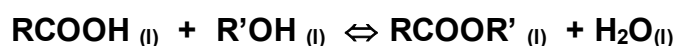

Για το παραπάνω θέμα δίνονται $\theta=25^\circ \text{ C}$ $K_w=10^{-14}$ και ότι επιτρέπονται οι γνωστές προσεγγίσεις

Μονάδες 2+2+3+3=10

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Ποσότητα α mol ενός κορεσμένου μονοκαρβοξυλικού οξέος (Α) και ποσότητα β mol μιας κορεσμένης μονοσθενούς αλκοόλης (Β) με $\beta > \alpha$ συνολικής μάζας 62,6 g, αντιδρούν σε όξινο περιβάλλον οπότε αποκαθίσταται ισορροπία στην οποία υπάρχουν 0,4 mol εστέρα (Γ). Η απόδοση της αντίδρασης είναι 80%.

Από το μείγμα ισορροπίας μόνο η Β μπορεί να αποχρωματίσει το διάλυμα του KMnO_4 εκλύοντας παράλληλα και ένα ανόργανο αέριο.

Οι ποσότητες του μίγματος ισορροπίας μπορούν να αποχρωματίσουν μέχρι 480 mL διαλύματος KMnO_4 1 M.

- α) Να υπολογίσετε τις ποσότητες mol **α** και **β**.
β) Να βρείτε τους συντακτικούς τύπους των ενώσεων **A**, **B** και **Γ**.

Ποσότητα 0,1 mol της ένωσης A διαλύεται σε νερό οπότε προκύπτει διάλυμα Y₁ όγκου V₁. Στο διάλυμα Y₁ προσθέτουμε ίσο όγκο υδατικού διαλύματος (Y₂) NaOH 0,2 M οπότε η ποσότητα του A εξουδετερώνεται πλήρως και προκύπτει διάλυμα Y₃ όγκου 2V₁ το οποίο έχει pH = 9.

- γ) Να υπολογίσετε τον όγκο V₁ και τη σταθερά ιοντισμού K_a της ένωσης A.

Δίνονται:

- Οι σχετικές ατομικές μάζες: Ar(C) = 12, Ar(H) = 1, Ar(O) = 16.
- Όλα τα υδατικά διαλύματα έχουν θερμοκρασία 25° C όπου K_w = 10⁻¹⁴
- Σε όλα τα υδατικά διαλύματα ισχύουν οι γνωστές προσεγγίσεις.

Μονάδες 2+4+4=10

Δ2. Δείγμα οξαλικού οξέος (COOH)₂ μάζας 2,5g περιέχει αδρανείς προσμίξεις. Το δείγμα διαλύεται πλήρως στο νερό και το διάλυμα οξινίζεται με περίσσεια H₂SO₄, οπότε προκύπτει διάλυμα όγκου 200ml (Y₁). Από το διάλυμα αυτό παίρνουμε 20ml και το ογκομετρούμε με πρότυπο διάλυμα KMnO₄ συγκέντρωσης 0,05M. Για την ολοκλήρωση της ογκομέτρησης απαιτήθηκαν 16ml από το KMnO₄.

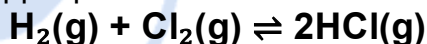
- α) Να υπολογίσετε την καθαρότητα του δείγματος σε οξαλικό. (%w/w)
β) Γιατί δεν χρησιμοποιήθηκε κάποιος δείκτης; Τι χρώμα έχει το ογκομετρούμενο διάλυμα μετά το πέρας της ογκομέτρησης;

Δίνονται:

- Οι σχετικές ατομικές μάζες: Ar(C) = 12, Ar(H) = 1, Ar(O) = 16

Μονάδες 4+2=6

Δ3 Σε δοχείο σταθερού όγκου 10 L που περιέχει 0,5 mol Cl₂ εισάγουμε ορισμένη ποσότητα H₂. Το μείγμα θερμαίνεται σε θερμοκρασία θ °C και αποκαθίσταται η ισορροπία:

α) Αν στους θ °C η σταθερά χημικής ισορροπίας είναι K_c = 9 και η απόδοση της αντίδρασης είναι 60%, να βρείτε:

- Την αρχική ποσότητα (σε mol) του H₂ που εισήχθη στο δοχείο.
- Αυξάνουμε τη θερμοκρασία του μείγματος ισορροπίας σε θ₁ °C (όπου θ₁ > θ). Στη νέα κατάσταση ισορροπίας διαπιστώνεται ότι η σταθερά παίρνει την τιμή K_c' = 4. Να εξηγήσετε, με βάση την αρχή Le Chatelier, αν η αντίδραση σχηματισμού του HCl (προς τα δεξιά) είναι εξώθερμη ή ενδόθερμη.
- Τη σύσταση του μείγματος (σε mol) στη νέα κατάσταση χημικής ισορροπίας στους θ₁ °C.
- Την απόδοση της αντίδρασης στη νέα κατάσταση χημικής ισορροπίας (στους θ₁ °C).

β) Αφαιρούμε από το μείγμα της αρχικής χημικής ισορροπίας (στους θ °C) ορισμένη ποσότητα HCl. Η ποσότητα αυτή διαβιβάζεται, χωρίς μεταβολή του όγκου, σε 200 mL υδατικού διαλύματος Y_1 που περιέχει NH_3 συγκέντρωσης 0,1 M, οπότε προκύπτει διάλυμα Y_2 με $pH=9$. Να βρείτε:

- i) Το pH του αρχικού διαλύματος Y_1 .
- ii) Τα mol HCl που αφαιρέσαμε από το δοχείο.
- iii) Στο διάλυμα Y_2 προσθέτουμε μερικές σταγόνες ενός δείκτη ΗΔ. Ο δείκτης έχει σταθερά ιοντισμού $K_a(H\Delta) = 10^{-8}$. Η όξινη μορφή του δείκτη (HΔ) έχει χρώμα κίτρινο και η βασική του μορφή (Δ^-) έχει χρώμα μπλε. Να υπολογίσετε τον λόγο $[\Delta^-]/[H\Delta]$ στο διάλυμα Y_2 και να αναφέρετε (αιτιολογημένα) τι χρώμα θα πάρει το διάλυμα. Θεωρήστε ότι ισχύουν οι γνωστές προσεγγίσεις. Δίνεται ότι τα υδατικά διαλύματα βρίσκονται στους 25 °C, όπου $K_w = 10^{-14}$ και $K_b(NH_3) = 10^{-5}$.

Μονάδες 14 (2 κάθε ερώτημα)